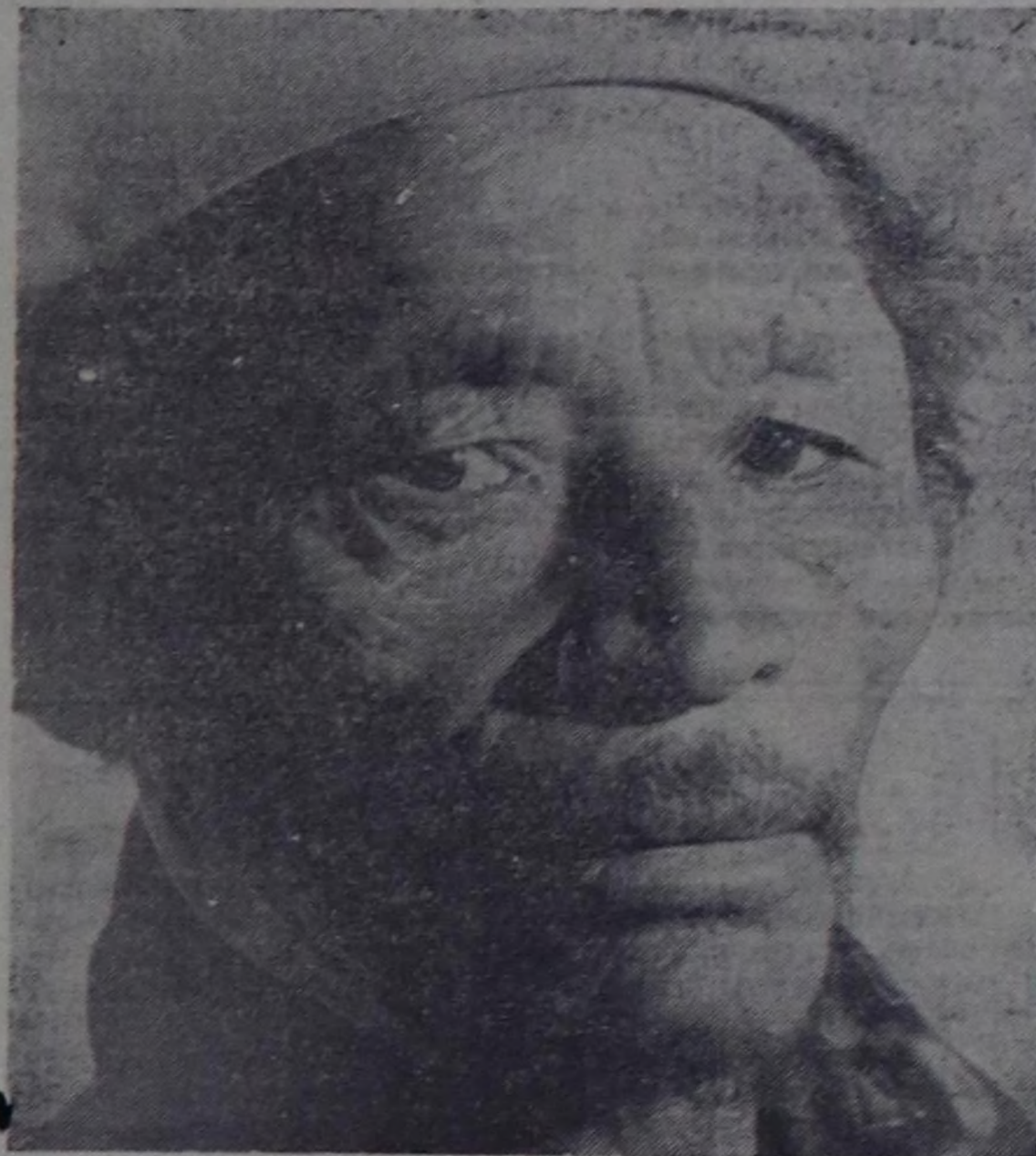

В. БАКУЛИН,
«Тыва даг-дүгү тудуг»
эргезелинде партком
секретары.

лырыгларын бүлүрүзгенин фактылар-биле турар.

Сыстыг-Хем суурда
эге школада ачык
башкы Лариса Аракчаа
оппалкан ачылыкта
кызым, хой-ниги
ачылыкта иленилгич
чоруу, ээллек-эилел
ажы-чаң-биле чурт-
такчыларын хушдүк-
лени чедип алган. Ам
бирги класста ооң ки-
чээл эрттирип турарын
БИРГИ ЧУРУКТА ко-
рүнер.

Анчы болгаш балык-
чы Ошунжук Ходуба-
нович (ИЙНИГ ЧУРУКТА) То-
жунуң аң-мең-биле бай-
лак арга-экиминерини,
балыкчы хемперинин
хоочун ишчилеп болуп
турар.

В. ДУВАЗИНИНЧИ ФО-
ТОСУ.

ШКОЛАЛАРЫ

дөөстиг чепсээ болу бергенер.
Коммунист күш-ажылдын
школалары болуун чаз өө-
редилге чылын октябрь 1-де эге-
лээр болгаш ону келир чылым
майда доозар. Школа бүрүзү-
ге кичээл бүдүп чартык
азы ийи шак дургузунда улам-
чылаар кылдыр кичээлдерин
хүнперин болгаш шактарын
доктаалдырн сумелзэн. Эрткен
материалдарын хандыр шин-
чээл алыр сорулга-биле өө-
редилге чылынның төңчүзүнде
бесезаларын чорулар.

БИСПС чоокта чаз өөредил-
генин чижек планын басы-
лаан. Кичээлдерин чоруларын
ийи өөредилге чылында сана-
тылган, ол кол-код зөрт бөлүк-
ке чоруттулар. Оларын баш-
тайгызын иштиги болгаш даш-
тыкы политикаын эн чутула
айтыргыларынга холбаштылар.
Иртинин XIV съездинде
СЭКП ТК-нын Отчет илген-
ди, тоску беш чыл планынын
таалай-биле Директиваларын
болгаш партиянын съездинин
өскө-лаа материалдарын,
СЭКП ТК-нын Пленумунарын
шунтирлерин болгаш Совет
чазактын эн чутула докумен-
тилерин өөринин көрүп ту-
рар.

Өөредилге планынын ийги-
лээнге экономикаын бил-
генин үнзезинери кирип
турар. Он кол сорулгазы —
познаашкынын системанын
болгаш экономикаын ийги-
бериништин дугайында би-
лини бээри болур. Динамика-
лар бүзүрүгө фондустары би-
ле таныжар, нормаларын бол-
гаш өрткө-үчүн канчаар док-
таалырыл, күш-ажылдын бү-
зүрүктүлүн белидери база
продукциянын бот-үчезин чий-
гедери чүдөн хамааржырыл,

иштиги бот-орулга чарылганы
канчаар организастарын дээн
ышкыш чүдүлдерин таныжар.
Болууну бүдүрүлгезинин
мурнакчы дуржулгазын пропа-
гандалаары, мурнакчыларын
чогаалыкты эгелээшкенин
болгаш дуржулгазын, оларын
хөй ылазы-бүрү талааларын өө-
ринин өөредилге планынын
үшкү кезээнде кириген. Он
сөөлгү, дөрткү кезээнге ажыл-
чы чоннарын аажы-чан, эсте-
тиктиг кижизилгезинин,
оларын культуруг денилди
бедидерин дугайында айты-
рылгар кирер. Мораль болгаш
эрге-хүлээлге дугайында лек-
циялар-биле кады манза пар-
тиянын, күш-ажылдын хоочун
кижилери-биле, культураны
ажылдакчылары-биле ужура-
жымшыкылар чорударын, ли-
тератураны болгаш уран
чүдүлүн эн дээр чогоалары-
биле таныжарын, театрларже,
киноже, дегелгелерже, клуб-
тарже коллективтиг баарын ор-
ганизастарын көрүп турар.

Чаз өөредилге чылы эгелээр
чоокшулаан, анаа шудурту бе-
леткенир херек, кичээлдээр ба-
жынарын тывар, кижилер-би-
ле ажылдап билер дуржулга-
ды инженерлерин, техник-
терин, экономистерин күсе-
ли-биле оларга пропаганда-
терин четчелээр, школарга
өөринер литератураларын
болгаш коку агитациянын ду-
гайында сагыш салыр херек.
Ол школарга чаз өөредилге
чылында белеткелдин болгаш
оларга кичээлдерин организа-
стаарын дугайында професси-
ондар болгаш ажал-агый ор-
ганнары сагыш салыр хүлээ-
гелгилер. Партия организаста-
лары оларын ажилы конт-
рольдар ужурут. Ол школа-
лар дээрже партия организа-

цияларын идеология ажилы
нын бир эн чутула ула-
нышкыны болгай. Ичангаш
оларын ажилынын утказын,
шынарын хандыр анализтээр,
массаларын кижизилдерин ол
хемперин хөгжүдери кир-
жип турар бүгү кижилерин
ажылын мөөнөп, дүшүгү-
рү — парторганизацияларын
хүлээлгелер болур.

Ол школарга аныктары
хандыкшылары оона
кичээлдерин салыры эргежок
чутула. Күш-ажылчы оруун
эгелеп чоруур анык киж-
хөй-ниги амыралыкта
илекейлиг хандыкшыларда,
профессионалдыг мергежи-
дүргөн шингээлди алдыра чо-
гуу-ла чагай сеткилдиг, са-
гыш салынгы кижизилдик-
нин дузазы херек апар.

Коммунист күш-ажыл
школаларын ажилынын че-
дидерин, ооң кичээлдерин
дептели хамыктын мурнула
пропагандистерин болгаш
талантызында болгаш мер-
гежилден хамааржыр апар.
Ичангаш оларын ууртук-
чуларын кичээлгелер көрүп,
пилип алыр херек. Эн дээр
инженер-техниктер ажылда-
кчылар, экономистер, мастер-
лер, бригадирлер, бүзүрүг-
лер мурнакчылары болгаш
чартыкчылары, ажал-агый-
жы ууртукчулар, партия,
профессорлор, комсомолдун
активчилер оларын ууртукан
турар ужурут.

Школаларын четчелээр
оон бирээзинге өөринер дин-
накчыларын сагын эмин ор-
тир көүдөдирин ораллашпас
болза чотугу. Школага 25—
30 кижин киригери сумел-
турар. Ону оларын бүзүрү-
гечи мергежилдин ажал-биле
чорулар. Бригадаларга, эд-

ДЕЛЕГЕЙ БО ХҮННЕРДЕ ШЫЛГАРАҢГАЙ БОЛУУШКУН

Делегейин парлагазы бол-
гаш хөй-нигизи СЭКП ТК-
нын Чингине секретары эш
Л. И. Брежневтиң Югославия-
ның Социалист Федератив-
тиг Республиказынче алы-чо-
руун шылгараңгай болушкун
кылдыр үнелеп көрүп турар.

● БЕРЛИН. Герман Демок-
раттыг Республиканың со-
луннары СЭКП ТК-нын Чин-
гине секретары Л. И. Бреж-
невтиң Югославияже алы-чо-
руунуң дугайында материал-
дарын эн-не көскү черлерде
парлап турар.

Солуннар оон алы-чоруунуң
дугайын калбаа-биле тайыл-
бырлавышаан, СЭКП ТК-нын
Чингине секретарының чугаа-
лажымшыкынары чугаа бол-
гаш чедикшиинин болуп эрт-
кенниң дугайын онзаап ай-
тып турар. Тайбын, улустар
аразында кады ажылдажылга
болгаш бүгү делегейге аймыл
чөк чорук дээш демисежиринге
ийи талаанын шиттирлигин;
империалист бөлүктөргө аг-
рессия үүлгедикшиинин бу-
руу шаап, Азиянын, Африка-
нын болгаш Латин Америка-
нын улустарынын боттарынын
хосталгазы болгаш хамаарыш-
пас чоруу дээш демиселин
шиттирлиг деткип турарын
илертекен черлерин Совет-

югослав делегелден солуннар
ушта парлаан.

● СОФИЯ. Болгариянын бү-
гү төп солуннары ЮСФР-ге
СЭКП ТК-нын Чингине секре-
тары Л. И. Брежневтиң алы-
чоруунуң доозулганынын ду-
гайын бижиң, Совет-югослав
делегелди парлаан.

«Чугула болушкун» деп
тайылбыр чүдүлгө «Народна
Армия» солун Л. И. Брежнев
биле И. Броз Титонун аразы-
нда болган беседага дыка хөй
айтыргыларын чугаалажып
көргөниң демделгелзэн.

Совет-югослав харылаалары
улам хөгжүдериңе, СЭКП
биле ЮСФР-нин аразында уре-
түнедиг кады ажылдажы-
рынга эки үндөзүнөр бар
дээриниң талазы-биле ийи
удуртукчуларын чалгыс-аай
санап-опалын солуннар дем-
делгелзэн.

● ПРАГА. СЭКП ТК-нын
Чингине секретары Л. И.
Брежневтиң ЮСФР-ге алы-чо-
руунуң доозулганынын дуга-
йын, Совет-югослав делегел-
ге ат салганынын дугайын че-
хосlovak радио болгаш телеви-
дение эң чутула медээ кылдыр
дамчыткан. Радио тайылбыр-
лакчызы ол документиниң кол-
кол чүдүдериң чугаалавышаан,

Л. И. Брежневтиң Югославияга
алы-чоруу болгаш И. Броз Ти-
то-биле ооң беседалары ССРЭ-
биле ЮСФР-нин аразында ка-
ды ажылдажылга чаз-чаз
перспективаларын ажалар,
оларнын улустарынын үндө-
лө-ажыктарына таарымшан,
социализмин болгаш бүгү деле-
гейге тайбын херзон быжыг-
лаарында бараан бооп турарын
айтыкан.

● БУХАРЕСТ. «Скынтея»
солун Л. И. Брежневтиң Юго-
славияга алы-чоруунуң дуга-
йын тайылбырлавышаан, Ру-
мыниянын хөй-нигизи ооң-би-
ле кожа-хелбээ социалисттиг
чурттар — ССРЭ биле ЮСФР-
ниң аразында эң-пайыралдык
харылааларын улам ханлы-
дырынын талазы-биле чугаа-
лажымшыкынары түңгелгел-
сеткил ханымшыкынын байыр
чедирип турар деп бижзэн. Ийи
чурттуң удуртукчуларынын
хөгжүдериңин, Совет-югос-

лавия дугайында Белградтан
медээни бирги арнында пар-
лаан.

Харылааларын улам ханлы-
дырынче, ийи коммунист
партиялар аразында ужура-
жымшыкынары, сумелешит-
кинири кылырынче ийи та-
лааның чүткүлүн документде
айтыканы ол солун демдел-
гелзэн.

● НЬЮ-ЙОРК. «Нью-Йорк
таймс» солун Белградтан кор-
респондентизинге Совет-
югослав делегелди «тоогулуг
документ» деп адаан. Л. И.
Брежнев биле И. Титонун ара-
зында чугаалажымшыкынары со-
вет-югослав харылааларын
улам экижидип, хөгжүдериңге
«үндөзүнн салган» деп «Нью-
Йорк таймс» демделгелзэн.

Ук делегелде кады ажыл-
дажылганын хөй аны тала-
ларын — курундер болгаш
партиялар аразында харылаа-

секретары Л. И. Брежневтиң
Югославияга албан ужурунда
өөс эң-пайыралчы алы-чоруу-
нун доозулганынын дугайында
Совет-югослав делегелди бир-
ги арнынарында парладылаан.

Боттарынын дешилгелгел
принциптеринге шыкты Совет
Эвилелиниң Коммунист пар-
тиязы болгаш Югославиянын
Коммунист Эвилели-даа
АКШ-тын болгаш оларын чал-
чаларынын Индий-Кыдатта аг-
рессиязын база Чоокту Чөөн
чүкте израиль агрессияны бо-
ла катап буруу шапкан бол-
гаш маадырлыг вьетнам улус-
тун, Лаостун, Камбоджаның
улустарынын хосталга дээш
шынын демиселин боттарынын
долузу-биле деткип турарын
демделгелзэн. Олар израиль аг-
рессиянын уруктарын узу-
ткаары дээш араб улустарын
демиселин шиттирлиг-биле
деткип турарын база бадыч-
кааннар.

Совет-югослав делегелде:

Совет Эвилелиниң саналын деткээн

УЛАН-БАТОР. (СЭТА). Афганистаннын хааны Мухаммед
Захир Шахтың болгаш хаанын надыны Умайраның МАР-га
чоразынын дугайында дындагыны ында парлаан. Моол
болгаш Афганистан чепселенишкенин дүжүрер талазы-биле
бүгү делегей конференциязын чыылдырар дугайында Совет
Эвилелиниң саналын деткип, делегейде дүшкүрүлүг чоруту
чавырылдырынга болгаш бүгү-нигитиниң тайбынын быжыг-
лаарында ыңдыг конференцияны чыылдырар чорун дына
чугула деп санап турарын дындагыда демделгелзэн.

МЕДЕГЛЕЛ

ХАНОЙ. (СЭТА). Мур-
нуу Вьетнам Республика-
нын Даштыкы херектер
министерствозу Таилан-
дын девискээрин бол-
гаш шериглерин Лаоста
агрессия дайынга Кат-
тышкан Штаттарнын
ажыглап турарын буруу
шаап турар медегелди
кылган.

Ынчангаш АКШ-тын
болгаш Таиландын чаз-
актары боттарынын аг-
рессия үүлгедикшиине-

риниң уруктарынын хар-
рысалгазын долузу-би-
ле чүктээр апаар деп ме-
дегелде онзаап демдел-
гелзэн.

«Анджела Дэвистиң хүнү»

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Хоо-
райнын депшилгелгел хөй-ни-
гизи «Анджела Дэвистиң хү-
нү» демделгел эрттирген.
Хоорайга ол хүн америк ком-
мунист хостарын негзэн
биликке хол үжүнтөриниң
массалыг чыылдазын кылган.
Дына хөй организацияларын
эгелээшкенин ёзуугар хоорай-
нын төп парыгына политик-
тиг хоругааттырганнарын ис-
теп сүрүп турарында удуран-
ганын илередири, америк
улустун эрсс-дидим кызын
хостарын дээш массалыг ми-
тинг база болган.

Комиссия тургускан

РАНГУН. (СЭТА). Бирманың Социалист
программа партиязынын
Төп Комитеди Бирма
Эвилелиниң чаз консти-
туциязынын телевиделин
ажылдап кылыр комис-
сияны тургускан. Ол чаз
конституцияга «социа-
лизм тургузушкуну — ку-
рунениң эчис сорулгазы
болур» деп чүдүлү айты-
кан турар ужурут деп
ТК-нын шиттиринде
демделгелзэн.

Конституцияны ажал-
дап кылыр талазы-биле
комиссияда партия, куру-
не органнарын болгаш
хөй-ниги организацияла-
рынын 97 төлээлекчилери,
а ол ышкы национал ав-
тономнуг районнарын
төлээлекчилери база кир-
ген.

Бирманың Социалист
программа партиязынын
Төп Комитетинин Чин-
гине секретары Санко ко-
миссиянын даргазы бол-
ган.

В. АНТОНОВ.

